

Can Castany

Gelida

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Carretera de Gelida a Sant Llorenç d'Hortons, al nucli de la Ferreria, a l'esquerra.
Alçada: 139

Coordenades:

Latitud: 41.444218249007
Longitud: 1.8422001600266
UTM Est (X): 403283
UTM Nord (Y): 4588718

Classificació

Número de fitxa 08091 - 284
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XII - XIV - XVI - XVIII - XX
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Malgrat no s'hi ha pogut accedir, sembla que l'estat general és bo.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: BCIL / Immobile / 8388-I
Sòl de Protecció Especial de la Vinya (Pla territorial Metropolità de Barcelona, Pla Director Territorial de l'Alt Penedès)
Número de fitxa del Catàleg de Patrimoni del POUM E2- 28 dv., 05/06/2015 - 12:00
Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, 2676
Data aprovació:
Número inventari
Generalitat i altres inventaris
Accés Sense accés

Ús actual:	Residencial - cultural - productiu
Titularitat	Privada
Titular:	001401100DF08G0001DW
Fitxes associades:	
La Ferreria	
Autoria de la fitxa	Martí Picas. INSITU SL
Data de registre de la fitxa:	dl., 03/06/2024 - 00:06

Descripció

Al Catàleg de Masies i cases rurals de Gelida, es descriu la masia amb un disseny basilical amb una planta rectangular coberta a dos vessants, tenint el carener perpendicular a la façana principal orientada cap a l'oest.

Composta per planta baixa, primer pis i golfes, el cos central és més elevat i disposa de tres arcs. Adossada a la façana est i adjacent a La Ferreria, l'estructura principal té dos edificis laterals adossats.

A la façana nord, formant un pati en forma de L, se situa un altre habitatge de planta rectangular, coberta a dues aigües, amb planta baixa, primer pis i golfes. A la façana sud, sobre un magatzem, s'ha construït un porxo, darrere del qual hi ha un pati estret en el límit amb La Ferreria, on es localitzen uns coberts adossats a la paret mitgera. Tancant el pati per l'oest, on es troba la porta d'entrada al recinte, hi ha una antiga masoveria sota la qual se situa un magatzem.

Al nord d'aquest conjunt, es troba un altre pati format per un conjunt de tres edificis semisoterrats situats al vessant nord del turonet, un habitatge contemporani adossat als habitatges tradicionals, i la façana nord.

Són remarcables el pati amb palmeres i els elements arquitectònics modernistes en l'entrada i el garatge.

Història

L'historiador Ramon Rovira ha realitzat un estudi detallat sobre la història de la masia, traçant la seva documentació més antiga fins a mitjan segle XII. A partir de l'anàlisi de la genealogia de les famílies que han posseït la propietat, Rovira ha reconstruït els esdeveniments històrics associats al lloc. El Mas disposa d'un llarg historial de compra-vendes i canvis de mans.

La història de la propietat de Can Castany es pot seguir a partir d'altres noms documentats com el de dos masos aglevats anomenats el Puig de Casanova i de Cogomàs. En el testament de Bernat de Gelida, 1197, aquest va deixar al seu fill Pere de Gelida la casa de Casanova, que possiblement correspon al mateix lloc. L'any 1238, Guillem de Cogomàs i la seva esposa Elisenda van realitzar una donació a la capella de Sant Miquel consistent en un ciri de dues lliures. Aquesta fundació estava garantida sobre el camp de les Figueres, propietat del monestir de Sant Pau de Barcelona, localitzat a prop del mas de Cogomàs, amb afrontacions que el situen al sud respecte als honors de Casanova. Al llarg dels segles XIV, XV i XV Rovira ha pogut anar resseguint els moviments familiars vinculats al mas. A mitjan segle XVII, els Castany, que l'havien comprat amb anterioritat, van vendre / deixar en herència els masos al convent de Santa Caterina de Barcelona. Segons un inventari dels béns de Pere Civil de l'any 1775, la família Civil va adquirir les propietats entre 1736 i abans de 1775, mantenint la propietat fins que Miquel Civil i Massana la va vendre l'any 1902 a Ramon Riba i Pla, qui posteriorment la va revendre l'any 1928 a Gil Carreras i

Estruch. La propietat va passar després a les seves filles bessones Mercè i Teresa Carreras i Arolas. Mercè Carreras i Arolas, casada amb Antoni Masana i Llopart, va traspasar la propietat als seus fills Carme, vídua de Martí Coma i Rovira, qui va ser alcalde de Gelida (1979-1983), i Gil, casat amb Maria Teresa Casamitjana, actuals propietaris. Actualment, aquests elaboren vi i cava.

Bibliografia

CARAFÍ, Mercè (1998). *L'Abans. Recull gràfic de Gelida, 1890-1965*. Efadós Editorial.

MOSEGUÍ, Jaume (2024). Catàleg de Masies i cases rurals; dins el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Gelida. AJUNTAMENT DE GELIDA. 2024.

RIUS, Jaume (coord.) (2011). *Gelida. Retrats d'un temps*. Andana Edicions.

ROVIRA, Ramon (1996). "Inventari de les masies". Programa Festa Major 1996. pp. 16-22.

ROVIRA, Ramon (2004). Notes de toponímia i camins. Programa Festa Major 2004. pp. 22-27.

ROVIRA, Ramon (2004). "Una aproximació històrica de l'evolució de Gelida". Programa Festa Major 2004. pp. 22-28.

ROVIRA, Ramon (2005). "Aproximacions i precisions sobre els remences a la Baronia de Gelida". Programa Festa Major 2005. pp. 118-120.

Enllaços d'interès:

[Can Castany - Gelida.org](http://CanCastany-Gelida.org)

[Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya](#)

[Programa Festa Major 2004](#)

[Programa Festa Major 2005](#)

